

Rekonstruktivní paměť

Rekonstruktivní paměť je jeden z mnoha možných modelů paměti, který tvrdí, že konečná podoba vzpomínky (informace) je **kombinací skutečnosti a našich vlastních schémat**. Zaměřuje se zejména na to, že vybavování událostí není reprodukční, ale rekonstrukční proces.

Schématata v paměti

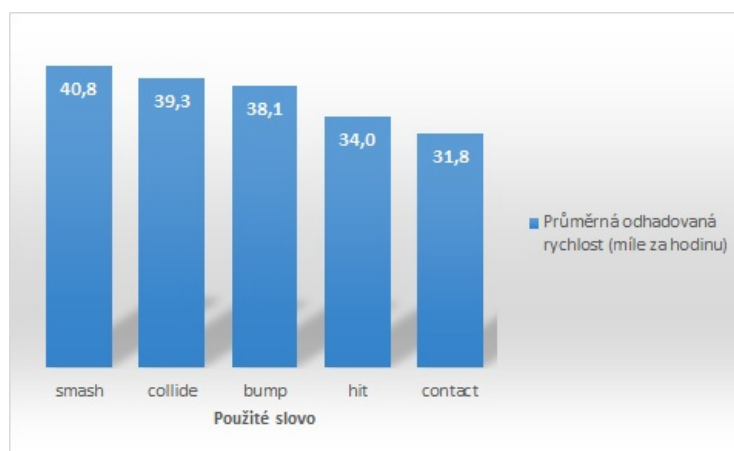
Schématata jsou součástí naší **sémantické části paměti**. Vytváříme je na základě našich zkušeností a pozorování. Nově získané informace jsou poté zařazeny do již existujících schémat nebo jimi ovlivněny.

Schéma se dá také nazvat „rámcem“. Každý jedinec vnímá, ukládá a organizuje své vzpomínky do jiných schémat (rámců). Díky tomu, že naše vzpomínky porovnáváme s již existujícími rámci, jsme často schopni porozumět i novým situacím.

Studie a výzkumy

Frederick Bartlett byl jeden z prvních, kdo se začali věnovat rekonstruktivní paměti. Jeho nejznámější studie se nazývá „**War of the Ghosts**“ (Válka duchů, 1932). Účastníkům předložil kanadskou indiánskou legendu a pozoroval, jak se mění její podoba při reprodukci. Zjistil, že účastníci měnili podobu legendy a často ji přizpůsobovali jejich vlastní kultuře (schématům), a věci pro ně neznámé zaměnili za ty pro ně běžné. Například slovo kánoe bylo anglickými účastníky nahrazeno za loď (boat).

Loftusová a Palmer se o něco později věnovali vlivu schémat, která se týkají konkrétních slov. Ve studii z roku **1974** zkoumali vliv různých slov v jedné otázce na výslednou odpověď. Účastníci byli dotázáni, jakou rychlostí jelo auto během autonehody, kterou viděli na videu. V jednotlivých skupinách bylo použito různé podoby otázky. Lišily se v použitém slovu: smash, contact, hit, collide, bump. Účastníci, kteří měli nejmírnější slovo (contact), měli tendenci auto přiřazovat nejnižší rychlost. Což ukazuje na existenci konkrétního rámce, do kterého význam určitého slova spadá.

Výsledky studie Loftusové a Palmera

Obě studie se snažily prokázat vliv předchozí znalosti (kontextu získaného ze schémat) na reprodukci nějaké události.

Reálné uplatnění

Rekonstrukční paměť a její problematika se často řeší v právní oblasti, zejména kvůli **očitým svědkům** a spolehlivosti a pravdivosti jejich výpovědí.

Odkazy

Související články

- Paměť a její poruchy
- Kognitiva

Externí odkazy

- Loftus, E.F. & Palmer, J.C. (1974) Reconstruction of auto-mobile destruction: An example of the interaction between language and memory. <<https://webfiles.uci.edu/eloftus/LoftusPalmer74.pdf/>>
- Bartlett, F.C. (1932). Remembering: A Study in Experimental and Social Psychology

<<http://www.bartlett.psychol.cam.ac.uk/TheoryOfRemembering.htm>>

Použitá literatura

- NAKONEČNÝ, Milan. *Encyklopedie obecné psychologie*. 2., rozš. vydání. Praha : Academia, 1997. 437 s. ISBN

80-200-0625-7.

- RABOCH, Jiří a Petr ZVOLSKÝ, et al. *Psychiatrie*. 1. vydání. Praha : Galén, 2001. 622 s. ISBN 80-7262-140-8.